

Vecumu bibliotēkas darba pārskats par 2025.gadu

Borisova, 2026.gada janvāris

Satura rādītājs

Saturs.....	Error! Bookmark not defined.
Vispārīgs bibliotēkas darbības raksturojums	Error! Bookmark not defined.
Finansiālais nodrošinājums	3
Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	4
Profesionālā pilnveide.....	4
Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	Error! Bookmark not defined.
Krājums.....	10
Darbs ar bērniem un jauniešiem	13
Novadpētniecība	15
Publicitāte	16
Sadarbības tīkla raksturojums	16
Pielikumi	16

Vispārīgs bibliotēkas darbības raksturojums

Vecumu bibliotēka pagasta iedzīvotājiem sniedz kvalitatīvus bibliotekāros pakalpojumus. Bibliotēka nodrošina pagasta iedzīvotājiem grāmatu, žurnālu, laikrakstu un citu informācijas nesēju saņemšanu, IT darbošanos, sniedz drukāšanas, skenēšanas un kopēšanas pakalpojumus. Bibliotēka turpina strādāt pie kvalitatīva grāmatu krājuma veidošanas: komplektē jaunas grāmatas, periodiku un noraksta nolietotus, mazizmantotus iespieddarbus. Bibliotēka kalpo vietējiem iedzīvotājiem kā socializācijas vieta.

Ir pagājis pusotrs gads, kā Balvu novada pašvaldība izveidoja 4 pārvalžu apvienības ar pakalpojumu centriem pagastos. Vecumu bibliotēkas pienākums bija nodrošināt Vecumu pakalpojumu centra sekmīgu darbību. Tika veiksmīgi pildīti tie uzdevumi, ko līdz ar pārvalžu restrukturizēšanu Balvu novada pašvaldība deleģēja pagasta bibliotēkai.

Finansiālais nodrošinājums

Tabula "Bibliotēkas izdevumi – krājuma komplektēšanai"

Gads	2023	2024	2025
Krājuma komplektēšana	735	770	770

2025.gadā piešķirtais finansējums grāmatu un periodikas iegādei ir vienāds ar izlietotajiem līdzekļiem krājuma komplektēšanai 2024.gadā. Izlietotais finansējums iespieddarbu iegādei pēdējos trīs gados ir līdzīgs, un tas nepalielinās. Situācija ir saprotama, jo naudas līdzekļi tiek piešķirti proporcionāli bibliotēkas lietotāju skaitam, bet tomēr finansēm bibliotēkas krājuma papildināšanai vajadzētu palielināties, jo grāmatu iepirkumi un periodikas pasūtīšana kļūst dārgāka.

Materiālā un tehniskā stāvokļa novērtējums

2025.gadā bibliotēkas telpās remontdarbi nebija plānoti. Sienu kosmētiskais remonts bibliotēkā tika veikts 2024.gadā, tāpēc telpas ir vizuāli piesaistošas. Lai arī lasītāju apkalpošanas telpa uztur mikroklimatu, kas nodrošina labvēlīgus apstākļus grāmatu un citu informācijas nesēju uzglabāšanai, tomēr bibliotēkas telpas vispārējais novērtējums ir tikai apmierinošs, jo tās energoefektivitāte ir zema.

Bibliotēkas aprīkojums (galdi, krēsli, plaukti) ir normālā stāvoklī.

IT pakalpojumu nodrošināšana ir tikai apmierinoša. Internets pierobežā ir svarīgs saziņas un informācijas pieejamības līdzeklis, kas iedzīvotājiem dod iespēju uzzināt par notikumiem valstī un pasaulē. Internets nodrošina iespēju sazināties ar ģimeni un draugiem, izmantot valsts un pašvaldības e-pakalpojumus, mācīties attālināti un attīstīt uzņēmējdarbību. Pierobežas reģionos interneta pieejamība un kvalitāte ir nevienmērīga. Dažviet var būt lēnāks savienojums vai ierobežota tā infrastruktūra, īpaši lauku apvidos. Ar interneta tīkla pārklājuma problēmām 2025.gadā saskarās arī Vecumu bibliotēka.

Kopēšanas, drukāšanas un skenēšanas pakalpojumi tagad ir jānodrošina ne tikai bibliotēkas lietotājiem, bet visiem pagasta iedzīvotājiem.

Profesionālā pilnveide

	Aija Locāne	BCB	Balvu novada publisko bibliotēku aprīļa seminārs	3	<i>Klātienē</i>
	Aija Locāne	BCB	Balvu novada publisko bibliotēku maija seminārs	2	<i>Tiešsaistē</i>

	Aija Locāne	RTU Rēzekne, BCB	“Latgales patība/identitāte pētījumos”	5	<i>Klātiene</i>
	Aija Locāne	BCB	Balvu novadapublico bibliotēku novembra seminārs	3	<i>Klātienē</i>
	Aija Locāne	BCB	Grāmatniecība, lasīšanas paradumi un to kultivēšana Ziemeļlatgalē	4	<i>klātiene</i>
	Aija Locāne	SIA Grūbes birojs	Fizisko personu aizsardzība attiecībā uz personas datiem	1	<i>tiešsaiste</i>
	Aija Locāne	Balvu profesionālā un vispārizglītojošā vidusskola	<p>Apgūta Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras ceturtā līmeņa profesionālās izglītības programma 35b761011</p> <p>Bērnu aprūpe,</p> <p>Iegūta profesionālā kvalifikācija “Auklis”</p> <p>Tika apgūti šādi mācību priekšmeti:</p> <p>Bērnu aprūpe praktiskās mācības un teorija -165 stundas</p> <p>Bērnu radošās darbības, kustību aktivitāšu un brīvā laika organizēšana (teorija, praktiskās mācības) – 257 stundas</p> <p>Profesionālā saskarsme un ētika – 101 stunda</p> <p>Psiholoģijas pamati – 62 stundas</p> <p>Rokdarbu un rotaļlietu</p>	1,5 gadi 2120 stundas	<i>klātiene, tiešsaiste</i>

			izgatavošana (praktiskās mācības un teorija) – 202 stundas Sabiedrības un cilvēka drošība -48 stundas Veselības mācība un pirmā palīdzība – 110 stundas Ievads pedagogijā – 78 Mājturība – 117 stundas Bērna uzturs un ēdināšana (praktiskās mācības un teorija) - 170 stundas Profesionālā svešvaloda (angļu) -55 stundas		
--	--	--	--	--	--

Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iep. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	97	100	97	+4%, -3%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	31	24	24	-22%, 0%
Bibliotēkas fiziskais apmeklējums	766	668	793	-13%, +19%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	97	68	123	-30%, +81%
Virtuālais apmeklējums	766	872	3177	+14%, +264%
Izsniegumu kopskaits	2467	2798	2486	+13%, -11%
<i>t.sk. bērniem līdz 18.g.</i>	439	286	371	-35%, +28%
Izdevuma veidi:				
<i>grāmatas</i>	1359	1150	1313	-15%, +14%
<i>periodiskie izdevumi</i>	1103	1384	862	+25%, -38%

Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	25	27	27	+2%, 0%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	76	60	60	-16%, 0%
Iedzīvotāju skaits	388 (41)	375 (40)	375 (40)	-3%, 0%

Analizējot bibliotēkas pamatrādītājus kopumā, varam secināt, ka 2025.gads bibliotēkas darbībā un pakalpojumu sniegšanā ir bijis veiksmīgs. Attiecībā pret 2024.gadu tikai nedaudz ir samazinājies aktīvo lietotāju skaits (-3%) un izsnieguma kopskaits (-11%). Toties ļoti krasi krities periodisko izdevumu izsniegums (-38%). Tam par iemeslu varētu būt abonēto žurnālu un laikrakstu samazinājums, arī bibliotēkas apmeklētāju vēlme lasīt citus žurnālus, kuri ir dārgi un to abonēšanai pietrūkt līdzekļu, piemēram “Ilustrētā Pasaules Vēsture” (66,39 eiro), “Kas Jauns” (81,38 eiro), Dari Pats (53,49 eiro), “Mājas Viesis”. Tomēr ir arī saprotams, ka periodisko izdevumu izmaksas netiek iekļautas pamatbudžetā, tāpēc lielas naudas summas tērēt periodikai nav izdevīgi.

Liels pieaugums ir virtuālajam apmeklējumam (+264%) un bērnu klātienē apmeklējumam (+81 %)

Ēka, kurā atrodas bibliotēka un Vecumu pakalpojumu centrs, nav pieejama iedzīvotājiem ar kustību traucējumiem. Bibliotēkas lasītājam, kura atvēršas pēc operācijas un kurai ir ierobežotas pārvietošanās iespējas, pēc viņas lūguma grāmatas tika piegādātas mājās.

Vecumu bibliotēka 2025. gadā lasītājiem ar redzes traucējumiem turpināja piedāvāt Pielāgotās literatūras bibliotēkas pakalpojumus. Tomēr starp bibliotēkas apmeklētājiem šis pakalpojums neieguva atsaucību, lasītājiem atzīstot, ka grāmatas nav ērtas lasīšanai.

Bibliotēkā visvairāk skatītās un izmantotās ir jauno grāmatu izstādes. Izstāžu “Nesenie jaunieguvumi”, “Vai esi saticis šīs grāmatas?” pamatā ir iespieddarbi, kuri nesēn papildinājuši bibliotēkas krājumu. Tās lasītājam dod iespēju izvēlēties grāmatas, kuras, izsnieguma dēļ uz māju, nebija pieejamas. Izglītojošo un informējošo funkciju veic tematiskās izstādes nozarēs un izstādes ievērojamām personībām. Lasītājus interesē iespieddarbi dzimtā novada izpētē – gan raksti, gan grāmatas.

Mācoties Balvu profesionālajā un vispārizglītojošā vidusskolā radās ideja noorganizēt lasītāju un kursabiedru kopīgas radošās darbnīcas. Ideja tapa par īstenību Lieldienu gaidīšanas ietvaros. 22. martā radošajās darbnīcās bērni kopā ar pieaugušajiem lasītājiem un BPVV audzēknēm darināja skaistus olu paliktnišus. Darbiņu tapšanā ar prasmēm un padomiem dalījās BPVV mājturības skolotāja un auklīšu kursa kuratore Skaidrīte Veina.

Turpinot apgūt zināšanas profesijā “auklis”, Balvu profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas 3 izglītojamās izmantoja grāmatas un periodiku no Vecumu bibliotēkas krājuma. Labas un vērtīgas grāmatas bibliotēka varēja piedāvāt saskarsmes psiholoģijā, pedagogijā, bērnu audzināšanā, pirmās palīdzības sniegšanā. Bērnu grāmatu krājumā ir vairāki iespieddarbi, kas dod padomu, kā pagatavot vienkāršus rokdarbus kopā ar mazuli. Svarīgi bija uzzināt, kāda ir rotaļas nozīme bērna attīstībā. Internetā tika meklēta aktuāla informācija par bērna kopšanu, pareizu uzturu, pamācības bērnu rotaļlietu izgatavošanā. Lieti noderēja žurnāli “Zīdains”, “Bērnudārznieks”, “Skolnieks”, kurus bibliotēka saņem dāvinājumā. Mācību laikā vajadzēja sagatavot prezentācijas par diētām (Paleo diēta, asinsgrupu diēta) un par slimībām (Masalas, jostas roze).

E-pakalpojumus (drukāšana, kopēšana, skenēšana):

1. maznodrošinātie un trūcīgie iedzīvotāji:
 - apmaksājamo rēķinu izdrukas,
 - konta pārskatus, lai nokārtotu statusu
 - veselības izmeklējumu un diagnožu kopiju izdrukas
2. lauksaimnieki:
 - lopu pārvietošanas deklarācijas,
 - apliecinājuma veidlapas par lopu veselību,
 - rēķinus, lai iesniegtu grāmatvedībā,
 - konta pārskatus, lai iesniegtu grāmatvedībā
 - dokumentu paketes bioloģiskajai sertificēšanai
 - ZAAO rēķini
3. skolēni un skolēnu vecāki:
 - ieteicamās literatūras apraksta tabulas,

- darba lapas mācību priekšmetos
- “Goda ģimenes” kartes pagarināšana
- konkrētu skolēnu interesējoši attēli, bildes

4. mājsaimnieces:

- vairākas izdrukas no News.lv
- padomi dārza darbos
- padomi veselības uzlabošanā
- interesantas un veselīgas ēdienu receptes

Viena no bibliotēkas klientēm regulāri izmanto attālināto pakalpojumu medikamentu, kaķu barības un citu lietu iegādē.

Kopš ir izveidots Vecumu pakalpojumu centrs, bibliotēkas vadītājas pienākumos ietilpst dažādu pakalpojumu sniegšana visiem pagasta iedzīvotājiem. No iedzīvotājiem tika iekasēta nauda par komunālajiem pakalpojumiem, zemes īpašuma nodoklis un zemes nomas maksa. Savlaicīgi tika sakārtota grāmatvedība par iekasētajiem naudas līdzekļiem. Mēneša sākumā no iedzīvotājiem tika savākti izlietotā ūdens skaitītāju rādījumi, sarakstīti veidlapā un nosūtīti Centrālās pārvaldes grāmatvedībai. Tika pieņemti no iedzīvotājiem dažādi iesniegumi, piemēram, dzīvokļu īres, zemes nomas pagarinājumiem, turpmākai rēķinu saņemšanai e-pastā, piemāju infrastruktūras uzlabošanai. Viļakas apvienības vadītājs šos iesniegumus nogādāja Balvu novada pašvaldībā. Iedzīvotāji varēja saņemt kopēšanas, skenēšanas un drukāšanas pakalpojumus. Līdz ko kļuva skaidrs, ka dabas resursu atskaišu sagatavošana būs Vecumu bibliotēkas vadītājas pienākumos, rūpīgi apguvu to izpildi.

Uzgaidāmajā telpā uz informatīvo materiālu galda ir atrodams laikraksts “Balvu Novada Ziņas”, bukleti ar aktuālu informāciju, kura būtu jāzina iedzīvotājiem. Savukārt uz galda pie bibliotēkas ieejas durvīm varam lasīt informāciju par e- pakalpojumu aprakstiem, informācija par bezmaksas datu bāzēm, Balvu novada bibliotēku elektronisko kopkatalogu, bibliotēkas noteikumi, bibliotēkas lietotāju pienākumi un tiesības, cenrādis par pakalpojumiem, valsts un pašvaldības vienotā apkalpošanas centra informācija par sniegto pakalpojumu klāstu. Laikraksts “Balvu Novada Ziņas” atrodas arī lasītavas sektorā uz galda.

SBA rādītāji

SBA	2023	2024	2025
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	1	1	0
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	0	2	1
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits		8	4

Krājums

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

	2023	2024	2025
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	730	770	770
<i>t. sk. grāmatām</i>	410	450	450
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	320	320	320
Finansējums krājumam uz 1 iedz.skaita pagastā, pilsētā, reģionā	1,87	2,05	2,05
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1053	1057	1055

Salīdzinot ar 2024.gadu finansiālais piešķirums krājuma komplektēšanai ir palicis nemainīgs, un tie ir 770 eiro. Tā kā iedzīvotāju skaits pagastā ir palicis nemainīgs, tad finansējums krājumam uz 1 iedzīvotāju, salīdzinot ar 2024.gadu, arī nav mainījies, un tie ir 2,05 eiro. Attiecībā pret 2023.gadu naudas summas ir augušas. Kopējais finansējums krājuma komplektēšanai 2025.gadā ir līdzīgs kā 2023.gadā un 2024.gadā.

Krājuma inventarizācija 2025.gadā nav veikta, ir norakstīta nolietota un mazizmantota literatūra.

Krājuma rādītāji

	2023	2024	2025
Jaunieguvumi kopā	245	238	195
<i>t. sk. grāmatas</i>	97	80	69
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	60	36	19
<i>t. sk. bērniem</i>	14	25	18
Izslēgtie dokumenti	211	151	265
Krājuma kopskaits	5040	5127	5069
Grāmatu krājuma apgrozība	0,4	0,3	0,35
Periodisko izdevumu apgrozība	0,8	1,06	0,7

Aplūkojot tabulu “Krājuma rādītāji” varam secināt, ka ar katru gadu samazinās iegādāto grāmatu skaits, daiļliteratūrā tas samazinās uz pusi. 3 gadu amplitūdā, no 2023. gada līdz 2025.gadam, grāmatu krājuma papildinājums ar jaunieguvumiem ir krasi samazinājies – par 28 grāmatām, daiļliteratūrā par 41 eksemplāru. Viens no iemesliem varētu būt grāmatu sadārdzinājums Iespieddarbi vairāk tiek iegādāti IK “Virja”, kurā ir liels uzcenojums grāmatām. Komplektējot “Virjā” tika ņemts vērā nosacījums, ka tur nedrīkst iegādāties Zvaigznes ABC izdotos darbus. Literatūra būtu jāiegādājas vairāk Zvaigznes ABC apgādā, jo īpaši atlaižu periodā, kas, diemžēl, iekrīt gada nogalē, kad jau lielākai daļai piešķirto līdzekļu jābūt iztērētai. Savus lasītājus gribas iepriecināt ar tikko iznākušām, lasītāju iemīļotām un populārām grāmatām,

jo dažreiz, ja iespieddarbam ir sevišķi liels noiets, tā rezultātā šīs grāmatas ir izpirktas un nav vairāk dabūjamas.

Žurnālu un laikrakstu iegādei 2023., 2024. un 2025. gados ir piešķirts ļoti līdzīgs finansējums. Tādi žurnāli kā “Mājas Dārzs”, “Ievas Veselība”, “100 Labi Padomi”, “Lauku Māja”, “Ieva” ir lasītāko žurnālu vidū. Lasītāji droši vien nevarētu iztikt bez laikraksta “Vaduguns”, kurš ir ļoti dārgs un “apēd” lielu daļu no preses izdevumiem paredzētās naudas. Izvērtējot katra pasūtāmā žurnāla abonementa maksu, arī to, kādus žurnālus bibliotēkas pakalpojumu lietotājs vēlas lasīt un viņu atšķirīgos viedokļus, visbeidzot, ņemot vērā piešķirto finansējumu, ir grūti nonākt pie abonējamo žurnālu un laikrakstu izvēles. Vairāki lasītāji vēlas, lai tiktu abonēti tādi periodiskie izdevumi kā “Ilustrētā Pasaules Vēsture”, “Ilustrētā Zinātne”, “Mājas Viesis” u.c., bet, ņemot vērā mazo finansējumu un šo žurnālu dārdzību, tos nav iespējams pasūtīt.

2024.gadā no krājuma tika izslēgti 173 periodiskie izdevumi un 92 grāmatas. Balvu CB vadošās darbinieces, veicot inspicējošo darbu bibliotēkā, ieteica uzmanīgi pārskatīt krājumu un norakstīt mazizmantoto literatūru. Nedaudz samazinājies krājuma kopskaits: no 5127 eksemplāriem 2024.gadā uz 5069 vienībām 2025.gadā. Grāmatu krājuma apgrozība palikusi nemainīga, un tā ir vienāda pēdējo triju gadu periodā. Periodisko izdevumu apgrozība 2025.gadā, salīdzinot ar 2024.gadu, ir samazinājusies par 0,36, un tā ir līdzīga kā 2023.gadā. Tam par iemeslu ir mazs periodisko izdevumu izsniegums. Lasītāji atzīst, ka dažos žurnālos informācija atkārtojas, daudz ir reklāmu, tajos ir maz interesējošas lasāmvielas.

2025. gadā bērnu un jauniešu krājumam tika piekomplektēti klāt 18 eksemplāri, tas ir, par 7 grāmatām mazāk nekā 2024.gadā, bet par 4 iespieddarbiem vairāk kā 2023.gadā. Krājumam ir pievienotas 9 grāmatas oriģinālliteratūrā un 9 iespieddarbi tulkotajā literatūrā. Tomēr kopējais grāmatu skaits bērnu un jauniešu literatūras krājumā nav samazinājies, jo norakstītas ir tikai 3 grāmatas.

Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums

Dabubāze	2023	2024	2025
Letonika			31
lejuplāžu skaits		28	35

News			
lejuplāžu skaits	187	228	272
Citas			

Mājas lapā ir publicēta informācija par datubāzēm, kurā ir norādīta tiešsaistes adrese. Krājuma un datubāžu popularizēšana notiek individuālajā darbā ar lasītāju.

Programmas “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” ietvaros ir saņemtas 14 jaunas grāmatas oriģinālliteratūrā par 166,92 *eiro*. Iespieddarbi tiek izlikti izstādē “Jaunās grāmatas”, kur tās ilgi nepastāv, jo čaklākie lasītāji apmēram nedēļas laikā šos jaunieguvumus izņem. Realizējot programmu tiek piedāvāts garš grāmatu saraksts, no kura tiešām var iegādāties augstvērtīgu un saistošu literatūru.

Lasītāko grāmatu tops (tiek uzrādīts lasītāko grāmatu top 5 pārskata gadā);

	Grāmatas autors	Grāmatas nosaukums	Izdevējs	Izdošanas gads	Izsniegumu skaits
1	Struka Ieva	Kafija un cigaretes. Astrīda	Latvijas Mediji	2025	12
2	Daudziņa Zane	Bērnudienas komunālijā	Zvaigzne ABC	2024	10
3	Rukšāne Dace	Lu-lū un eņģelis	Zvaigzne ABC	2024	7
4	Sentera Ketrīna	Sākt no jauna	Latvijas Mediji	2024	6
5	Lejiņa Virdžīnija	Reizēm. Vienmēr. Nekad	Dienasgrāmata	2025	5

Darbs ar bērniem un jauniešiem

Pagastā ir deklarēti 40 bērni. Bērnu un jauniešu skaits 2025.gadā nav samazinājies. Bibliotēkā ir reģistrēti 24 bērni un jaunieši līdz 18 gadiem, tieši tik pat daudz šīs mērķauditorijas pārstāvji kā bibliotēkas lietotāji bija reģistrējušies 2024.gadā. Bibliotekārais aptvērums attiecībā pret

2024.gadu palicis nemainīgs. Tomēr, salīdzinot ar 2023.gadu, reģistrēto bērnu un jauniešu skaits ir par 7 bērniem mazāks, līdz ar to bibliotekārais aptvērums samazinājies par 16% (attiecībā pret 2023.gadu).

Aplūkojot tabulu “Bibliotēkas pamatrādītāji” redzam iepriecinošu faktu, ka bērnu un jauniešu bibliotēkas klātienēs apmeklējums ir palielinājies par 81% un izsniegums par 28%. Šie rādītāji ir auguši pateicoties jaunākā skolas vecuma bērniem. Borisovas centrā dzīvojošie bērni dienās, kad nenotiek pulciņi, no skolas atbrauc samērā agri – vismaz viņiem ir pietiekami daudz laika, lai iegrieztos bibliotēkā un pat padarbotos: izdrukātu lapas krāsošanai, mīļdzīvnieku attēlus, iepazītos ar jaunāko grāmatu klāstu, pārskatītu grāmatu krājumu, izvēlētos grāmatas lasīšanai un kopīgi parotaļātos. 1.-4. klašu skolēni ir tādā vecumā, kad viņiem patīk iet rotaļās vai uzspēlēt kādu galda spēli. Respektējot viņu vēlmes, aicināju bērnu vecākus uzdāvināt bibliotēkai tās galda spēles, kuras viņu ģimenēs vairs netiek spēlētas. Bibliotēkai tika uzdāvinātas 2 izglītojošas spēles: “Burtu gliemezis”, “Alfabēts” kuras ne tikai izklaidē, bet sekmē arī lasītprasmi. Vēl uzdāvināja 3 puzles. Maijā bērniem bija iespēja piedalīties galda spēļu izspēlē, pužļu likšanas veiklībā. 2025.gadā tika veikts individuālais darbs ar bērniem: ar 4. klases meitenīti, kura ir ļoti čakla lasītāja un aizvien ātri izlasa visus jaunieguvumus. Ņemot vērā viņas intereses, ieteicu grāmatas no krājuma, dažreiz pārrunājām izlasīto – kas grāmatā bija piesaistošs, kas nepatika. Individuālais darbs tika veikts arī ar 3 gadus vecu meitenīti. Lai absolvētu Balvu profesionālo un vispārizglītojošo vidusskolu profesijas kvalifikācijā “Auklis”, bija jāiziet prakse. Par prakses vietu izvēlējās Balvu Teritoriālo invalīdu biedrību. Balvu Teritoriālās invalīdu biedrības vadība mani nosūtīja praksē pie ģimenes, kurā auga 3 gadus vecs bērniņš ar runas attīstības traucējumiem. Prakse tika pildīta no oficiālā darba brīvajās dienās: piektdienās, sestdienās un svētdienās. Divas dienas nedēļā meitenīte vecākam tika atvesta uz nodarbībām bibliotēkā. Tika meklēta informācija par darbībām un rotaļām, kas veicina 3 gadu bērna runas attīstību. Informācijas klāstā atradu 7 dienu attīstošo rotaļu plānu, dažādus vērtīgus padomus pieaugušajiem, kas veicinātu bērna runas attīstību. Mans praktizējošās aukles darbs bija vērsts uz to, lai meitenīte sāktu izrunāt vismaz īsus vārdiņus, protams, vienlaicīgi sekojot tam, lai bērniņš attīstītos vispusīgi: rotaļas – precīzu kustību prasmes un komunikācijas prasmes, darbs ar plastalīnu, papīra griešana ar speciālajām šķērēm – pirkstu smalko motoriku, lego likšana – radošumu, motoriku. Kopā ar meitenīti mēs zīmējām, krāsojām, likām vienkāršas puzles,

spēlējami ar lego, darbojami ar plastalīnu, daudz un lēni runājos, nesteidzinot atbildi un ļaujot bērnam pārdomāt sakāmo. Kopā sakārtojām darba vietu. Prakses beigās bija jāsapagatavo prezentācija prakses aizstāvēšanai. Tika meklēta informācija par pasākumiem bērnu drošībai. Tā bija svarīga informācija, kas bija jāievieto pašā prezentācijas sākumā.

Četri bērni dzīvo 8 km lielā attālumā no Borisovas ciema un bibliotēkas, un vēl 2 bērni un 2 tīņu vecuma jaunieši dzīvo 3 km attālumā no pagasta centra, tāpēc šiem bērniem un jauniešiem nav iespēju apmeklēt bibliotēku. Bibliotēkā arvien retāk iegriežas Borisovas centrā dzīvojošie tīņu vecuma puikas. Šeit iztrūkstošs bija bibliotekāres darbs ar piesaistošiem pasākumiem. Bibliotēkā jau otro gadu nav reģistrējušies kādas čaklas lasītājas mazbērni no Rīgas un Raganas. Šie lasītāji ir kļuvuši par pieaugušiem cilvēkiem vai tīņu vecuma pārstāvjiem. Viņu iztrūkstošais apmeklējums un nepaņemto grāmatu skaits ļoti ietekmē pamatrādītājus, un tie būtu daudz augstāki, ja viņi joprojām būtu Vecumu bibliotēkas lasītāji. Ciemojoties pie vecvecākiem, kaut reti, bet tomēr bibliotēkā iegriežas 7 bērni un viņu vecāki no dažādām Latvijas pilsētām.

Novadpētniecības darbs

Galvenie darba virzieni novadpētniecībā:

1. Tika uzturēts kārtībā nelielais novadpētniecības krājums – pēc piederības pa mapēm nolikti izmantotie materiāli
2. No portāla Inbox.lv sarakstēm tika izņemti raksti un bildes par pasākumiem, notikumiem, kurus pēc tam varēs izmantot bibliotēkas vēstures izpētes darbā
3. Turpināts darbs pie Vecumu pagasta bijušo iestāžu vēstures izpētes
4. Novadpētniecības krājums ir papildināts ar Valentīnas Kašas grāmatu “No šīs zemes cēlušies esam”. Šajā grāmatā ir publicēti dažu represēto ģimeņu (no Kulpenes ciema) grūtību pilnais ceļš uz Sibīriju un dzīve tur. Atmiņās par šīm ģimenēm dalījās bibliotēkas vadītājas mamma. Mamma atmiņas tālāk pārtāstīju Valentīnai Kašai. Novadpētniece acu liecinieces stāstījuma galveno faktu pareizību pārbaudīja Valsts Vēstures arhīvā un vēsturiski pareizi pierakstīja tā laika notikumus.

5. Viļakas vidusskolas audzēknei tika pabeigts zinātniski pētnieciskais darbs par Vecumu pagasta Kozīnes ciemu un tā ļaudīm. Šis darbs arī papildinās novadpētniecības krājumu.

Publicitāte

Bibliotēkas mājas lapa informē sabiedrību par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem un aktualitātēm. Mājas lapā tiek popularizēti arī e-resursi, kurus bez maksas var izmantot mācībām, lietotāja zināšanu paplašināšanai, grāmatu lasīšanai. Mājas lapā tiek ievietoti bibliotēkas darba pārskati, informācija par jaunajām grāmatām un periodiskajiem izdevumiem. 2025.gadā tiek turpināts darbs sociālajā tīklā FaceBook, tomēr informācijas ievietošana FB ir pasīva.

Sadarbības partneri

Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām:

1. Viļakas apvienību:

- jauno grāmatu piegādē,
- SBA pakalpojumu sniegšanā,
- komunālo pakalpojumu nodrošināšana

2. Balvu Centrālo bibliotēku:

- metodiskais un konsultatīvais darbs,
- mācību, semināru, kultūrvēsturisku studiju organizēšana

Pielikumi

